

[Leif Hermann]

alle disse mange sammenhænge i lovforslaget, så man virkelig kan tale om et gennembrud for brugen af udtrykket som ledetråd i administrationen.

Derfor er det også afgørende, at man får klarlagt indholdet så præcist som overhovedet muligt. Her kan det godt knibe i et par enkelte bestemmelser, som jeg skal trække frem her, men der er givetvis mange andre steder i lovforslaget, hvor vi bliver nødt til at gå det efter med en tættekam.

Den første uklarhed opstår i den afvejningsbestemmelse, som indeholdes i lovforslagets § 3, stk. 2. Det virker, som om man her modificerer bestemmelsens første stykke, hvor indholdet af begrebet formelt set nærmere fastlægges, og det er vanskeligt at se af bemærkningerne, hvad denne afvejning indebærer.

At der er tale om modgående hensyn i anvendelsen af renere teknologi som administrativ norm, viser sig i øvrigt ved bemærkningernes påpegning af hensynet til en virksomheds internationale konkurrenceevne ved fastsættelse af krav efter loven.

Der er altså her tale om, at renere teknologibegrebet stilles over for bestemte hensyn, som skal indgå i en eller anden form for afvejning, men som også meget vel kan påberåbes som udhuling af begrebet.

Bemærkningerne er endvidere tavse, når det gælder fastlæggelse af, hvad renere teknologi er for noget, når det drejer sig om indgrebsmuligheden efter den fredningsperiode, der er knyttet til en miljøgodkendelse.

Tidligere brugte man udtrykket »mindre forurenende produktionsmetoder« i den gældende lovs § 44, stk. 5. Men nu hedder det ud over »mindre forurenende produktionsmetoder« »renere teknologi, herunder mindre forurenende råvarer«. Det er uklart, hvorvidt der er tale om en udvidelse, eller om der er tale om en tydeliggørelse af den gældende bestemmelse.

Denne problemstilling må vi jo opklare under udvalgsarbejdet, og udgangspunktet for den diskussion, vi må have, kunne jo være det, som Greenpeace har foreslået, nemlig at man brugte Nordsødeklarationens forsigtighedsprincip. Men når det er sagt, vil jeg gerne tilføje, at oplægget til denne diskussion ikke er det ringeste, der er set.

Blandt de øvrige styringsinstrumenter, som forslaget rummer, er der jo den, at ministeren

får en bemyndigelse ved siden af de øvrige 68 til at fastsætte forureningskvoter. Det princip kender vi fra SO₂-NO_x-loven, hvor det har voldt vanskeligheder i forbindelse med amtskommunernes vilkårsfastlæggelser for kraftværkernes miljøforhold. Der er unægtelig optræk til, at Miljøstyrelsen forsøger sig med en slags investeringskvoteordning i forbindelse med rensningsanlægsudbygningen som led i vandmiljøplanen.

Hvis ministeren får denne bemyndigelse igennem på andre områder – og det er jo lovens oplæg – er det tanken, at denne bemyndigelse skal udmøntes i brancheaftaler, som faktisk sætter den højt besungne decentralisering fuldstændig ud af kraft. Den fjerner de grønne organisationers ankeret samt skaber betydelige vanskeligheder med håndhævelse af lovens bestemmelser.

Kort sagt kan man sige, at den samlede forurening af bestemte stoffer bliver til et anliggende for en minister og en brancheorganisation. Her må man nok sige, at der er tale om centralisering i en sådan grad, som vi sjældent har set det, men det problematiske ved dette her er, at det kommer til at gælde som et generelt princip inden for forureningsbekæmpelsen. Det kommer så til at foregå diskret under udelukkelse af den besværlige offentlighed og dens krav på medindflydelse.

Aftaleprincippet indbærer derudover uløste vanskeligheder med hensyn til fremmede virksomheder, der efter en aftales indgåelse slår sig ned her i landet uden at tilslutte sig branchens aftale med ministeren. Sådan som det danske aftalesystem opfattes retligt set, er det meget sjældent, at det kommer til at få retsvirkning umiddelbart over for tredjemand, og det problem har ministeren ikke givet nogen anvisning på løsningen af.

Derudover indføres mulighed for et voldgiftsprincip som håndhævelse af aftalerne, og netop dette voldgiftsprincip forudsætter jo, at man har tilsluttet sig aftalerne. Men samtidig giver voldgiften vanskeligheder i forhold til den almindelige retsforfølgning ved domstolene. Hvem der havner hvor, bliver tilfældigt og bestemt af de økonomiske muligheder for at gennemføre en voldgiftssag; voldgiftssager kan ikke ankes, og samtidig vil begrebet retspraksis for de almindelige domstole blive diffust og uklart.